

Nr. 22.

Decretum Synodale de anno gratiae, de 18. Jul. 1727.

Reverendissimi et Serenissimi Principis ac D. D. Clementis Augusti dei gratia archiepiscopi Coloniensis etc. Episcopi Monasteriensis etc.

Nos Nicolaus Hermannus de Ketteler etc. per Civitatem et dioecesim Monasteriensem vicarius in spiritualibus generalis etc.

Cum inter defunctorum Pastorum, aut aliorum Clericorum (quibus de jure aut consuetudine annus gratiae competit) Executores sive haeredes et eorundem in hujusmodi beneficiis successores propter mortem antecessorum in diversa anni tempora et peristases incidentem varias oriri, sive enasci controversias, quae non exigam superioribus pariunt molestiam et generant difficultatem; quotidiana doceat experientia, illis pro officii nostri ratione per subsequentes conclusiones sive distinctiones temporum occurti posse visum fuit.

1ma. Si Curatus aliquis aut Clericus, cui de jure aut consuetudine annus gratiae competit, moriatur post festum S. Jacobi extendendo hoc tempus usque ad festum S. Martini inclusive, hujus defuncti Executores fruges illius anni percipient et pro sequenti anno fruges serent novatum hyemales, quam aestivales, Missaticum, Glandemiam, den Ruchen, reditus frumentarios, omniaque alia intra annum rotundum a die obitus computandum cessa, sub quocunque demum nomine veniant, semel tantum percipient, pro quibus consueti et annexa beneficiis onera supporterunt, successori vero dabunt Executores locum satis tempore, ut in fine anni gratiae circa festum S. Michaelis vel nundinas autumnales Monasterienses auspiciari possit familiam, qui etiam solus sequens Missaticum una cum reliquis erga praestationem onerum tollet.

2da. Si Casus mortis contingat post festum S. Martini sive post consecrationem autumnalem factam per defunctum extendendo hoc tempus usque ad festum Pentecostes inclusive, hujus Executores sive haeredes tollent fructus hyemales per defunctum seminatos, conseminabunt item agros frumento aestivali, quoad Missaticum, Glandemiam; den ersten Ruchen, reditus frumentarios habeat superior regula locum, quod nimirum omnia ante annum rotundum a die obitus computandum cessa semel tantum percipiant, successor vero in familia inchoanda succedet circa festum S. Michaelis vel nundinas autumnales et conseminabit agros frumento hyemali et una cum auspicio familiae auspiciabitur cultum divinum in Ecclesia et onera beneficii in se suscipiet erga acceptionem jurium stolae minorum.

3ta. Si quis moriatur tempore illo, quod excurrit a festo Pentecostes usque ad festum S. Jacobi proximum inclusive, hoc est 25tam Julii, hujus haeredes sive Executores tollent omnes fructus tam hyemales quam aestivales ex frumentis per defunctum terrae mandatis natos, quoad Glandemiam, Missaticum, den ersten Ruchen, reditus frumentarios iterum observetur prior regula; quod nimirum inter annum rotundum a die obitus computandum cessa semel tantum percipient, successor vero

in beneficio conseminabit agros statim pro hyeme et familiam proximo autumno circa nundinas Monasterienses autumnales una cum cultu divino in Ecclesia erga perceptionem jurium stolae inchoabit.

4ta. Jura autem dominicalia, ut vulgo vocantur, Sterbfall, Gewinn, oder: Freybrieffe et similia quodattinet, si colonus ante mortem beneficiati moriatur, Executoribus sive haeredibus mortuarium cedet, sive desuper cum haeredibus coloni defuncti contractum fuerit sive non, discretè tamen illud determinabunt, in eventum desuper aequam determinationem Nobis reservamus, si vero colonus post mortem beneficiati in anno gratiae moriatur, illa et illorum determinatio pertinebit ad successorem, sicut etiam concessio litterarum libertatis et laudemium.

5ta. Cum expediat ut Pastores aut Curati post investituram et possessionem captam potius ovium suarum curam gerant, quam per alios conductos illa administraretur, idque Sacro Concilio Tridentino conformius sit, hinc si neo-Pastores aut Curati post investituram et possessionem acceptam erga congruam mercedem curam suarum ovium ipsi statim exercere velint, caeteris omnibus quoad haec praeferrere debent, et si ratione mercedis praedictae cum Executoribus convenire non possint, ejusdem aequam determinationem Nobis et successoribus Nostris autoritate ordinaria faciendam reservamus.

6ta. Si in anno gratiae defuncti Pastoris Parochus successor moriatur, is non gaudebit integro anno gratiae, sed pro rata tantum arbitrio Nostro et successorum Nostrorum autoritate ordinaria aliquid assignabitur et determinabitur.

7ma. Demandatur Executoribus, ut vigilantem oculum habeant ad aedes, hortos et piscinas, ad pastorum aut aedes Curatorum spectantes, ne tollatur ex aedibus et hortis quidquam, quod de jure tolli non debet, et ne piscinae totaliter expiscantur, quamvis frugaliter ex iis domesticis provideri possit, et ad hoc praecavendum, liberum relinquitur successori, ut post impetratum pastorum statim aedes pastorales et omnia ad eas spectantia visitet, sibi que inventarium et designationem ad pastorum spectantium ab Executoribus aut haeredibus dari curet, ad quod sine ulla contradictione Executores sive haeredes erunt obligati.

8va. Si aedes pastorales nimium ruinosae aut forsitan per negligentiam antecessoris satis conservatae non fuerint, tunc Executores sumptus necessarios per Nos determinandos pro aedibus reparandis, sine contradictione aut ulteriori lite, successori praestabunt, ratione autem sumptuum et impensarum ab antecessore factarum, licet notabiles fuerint et necessarii, Executores a Successoribus nihil exigere poterunt, nisi ordinarius ex justa causa aliud determinaverit.

9na. Executoribus defuncti Pastoris aut Curati non erit permissum neque licitum, in fundis pastoralibus aut beneficiis, ubi extant ligna, ea immoderatè secare, aut in anno gratiae cum praepjudicio successoris dividere, et si quae post obitum a defuncto secta aedificationi apta in fundis pastoralibus, beneficiis aut alibi reperiantur, successori in pastorum eadem manebunt, in ejus commodum applicanda, nec ab Executoribus aut haeredibus inde avehenda aut aliàs alienanda nisi liquidissimè probari possit ea ex propriis mediis fuisse coempta.

10ma. Campi, qui a semine quieverunt, in praedictum Successoris ab Executoribus defuncti ante consuetum vel completum tempus non consemnentur, nisi pro hordeo praevidi stercorentur.

11ma. Haeredes vel Executores defuncti ratione existentis forsan in aquis et campis pinguedinis nihil omnino praetendent.

12ma. Et cum haeredes defunctorum Pastorum aut beneficiariorum contra eorundem Executores ob protelatas rationes saepius conquerantur, aliis etiam deficientibus haeredibus Executores in reddendis rationibus executorii subinde summè negligentis reperiantur, hinc omnibus Executoribus sub irremissibili poena 25 Florenorum, unius anni et sex septimanarum spatium pro reddendis rationibus et petenda absolute ab executorio hisce determinatum praefigitur, quo elapso non modò in suprafatam poenam eo ipso declarati existent, sed insuper si morosi perseverent, fisco ecclesiasticus eorum sumptibus pro infligenda graviore poena implorabit, eosque ad reddendam rationes constringet, talesque negligentis Executores, si quod forsan damnum haeredes vel causa pia aut legatarii ex huiusmodi culpabili mora patiantur, ad resarciendum ex suis propriis erunt obligati, Executores autem qui a Pastoribus et beneficiariis in Embslaudia aut aliis, quibus annus gratiae non competit, denominati sunt, eidem trium mensium spatium a die concessae licentiae exequendi computandum pro reddendis rationibus sub poena supradicta praefigimus, ut verò accuratius rationes ab Executoribus reddi possint, subsequentem in iisdem reddendis modum praescribere necessarium duximus, cui Executores omnes sese absque ulla excusatione conformabunt.

Sequitur modus reddendarum rationum.

Anno — die — obiit Pastor vel Vicarius — Ecclesiae — qui vigore licentiae et facultatis ab ordinario concessae in originali adjunctae nominavit in Executores — — Hi Executores petunt licentiam exequendi ultimam voluntatem seu testamentum pariter in originali adjunctum, nec non deputationem oeconomì pro anno gratiae, quibus ita ab ordinario obtentis, erigant adhibito ad id Notario legale inventarium omnium bonorum per defunctum — relictorum, pia legata statim solvantur, et interim quoad reliqua debita ordo legalis conficiatur, ut appareat utrum bona relictis sufficientia pro debitis solvendis sint vel non. Quibus ita ordinatis tenebuntur Executores intra annum et sex septimanas (si annus gratiae in beneficio concedi consueverit) si minus intra tres menses a die obitus computandas rationes et reliqua coram ordinario, denunciato praevidi fisco ecclesiastico, sequenti ordine reddere.

- 1mo. Producat in originali constitutio,
- 2do. Testamentum,
- 3tio. Licentia exequendi,
- 4to. Inventarium omnium bonorum in duplo,
- 6to. Percepta in anno gratiae,
- 7mo. Exposita per quietantias justificata, ut appareat, utrum plus perceptum quam expositum vel contra,
- 8vo. Quietantiae haeredum legatariorum,

9no. Attestatum novi Pastoris vel beneficiati super extraditis registris, aliisque litteris ad pastorum, beneficium aut Ecclesiam spectantibus,

10mo. Attestatum quod aedes non ruinosae, sed in bono statu adhuc existant, et omnia sub num. 8 et 10 mandata revisa et annotata adhuc integrè existant.

11mo. Producat fundatio, ultima collatio et investitura. Denique si forsan casus dubius quispiam in causa anni gratiae reddendarumque rationum pro futuro occurrat, qui in supra fatis vel expressus non esset, vel novus incideret, Nobis qua ordinario privatam desuper cognitionem et decisionem reservamus, nec aliis desuper in iudicio ullam litem moveri volumus, mandantes Nostro in spiritualibus secretario, ut licentis exequendi semper clausulam, quod Executores sese huic ordinationi Nostrae conformare teneantur, inserat. In quorum fidem praesentibus sigillo vicariatus munitis propria manu subscripsimus datis 1727. die 18va mensis Julii.

(L. S.)

Nicolaus Hermannus de Ketteler
Vicarius generalis mppr.

Publ. 21. Julii 1727. praesentibus Dominis consistorialibus.

Nr. 23.

Begebesserungs-Edict vom 1. Sept. 1727.

Von Gottes Gnaden Wir Clement August, Erz-Bischoff zu Cöllen, des Heil. Röm. Reichs durch Italien Erz-Cancler und Churfürst, Legatus natus des Heil. Apostolischen Stuhls zu Rom, Bischoff zu Münster, Bilschheim und Paderborn, in Ob- und Nieder-Sachsen, auch der Oberrhein Pfalz, in Westphalen, und zu Engeren Herzog, Pfalz-Grav bey Rhein, Landgraff zu Leuchtenberg, Burggraff zum Stromberg, Grav zu Pyrmont, Herr zu Borkeloh und Werth, zc.

Thuen kund und fügen hiemit zu wissen: Was gestalten Uns zu Unseren Höchsten Mißfallen unterthänigst referirt worden; wie daß denen von Unseren Herren Vorfahren an Unseren Hoch-Stift Münster, und bey letzterer Sedis-Vacanz heylsamlich aufgelassenen, auch von Uns verschiedentlich confirmirten Verordnungen wegen Reparir- und Aufbesserung der gemeinen Heer- und Land-Strassen dasigen Hoch-Stifts die schuldige Einfolge nicht geleistet, noch darauf mit behörigem Ernst und Fleiß gehalten, sondern dieselbe vielmehr durchgehends dergestalt in Bergeß gestellet worden: daß die hiebevorn mit so grossen und ansehnlichen Rd.